

ЦИЙИ ЙИС МУБАРАКРАЙ, РАЙОНЭГЪЛИЯР!

МРОТ-дин кьадар хкажнава

Алукунавай 2023-йисуз вацран агъа кІанин ма- жибдин кьадар (МРОТ) 16 242 манатдив кьван хкажна- ва. И месэладиз талукъ закон 1-январдилай кьуватда гьатнава. Виликдай МРОТ-дин кьадар 13 890 манат тир. Идалайни гьей- ри, гьакІ яшайиш патал чарасуз пулдин кьадарни артух жеда. Дагъустанда ада гьар са кас патал 13 081 манат тешкилда. Зегьметдиз кьабил агъалияр па- тал – 14 258 манат, пенсионерар патал – 11 250 манат, аялар патал – 13 066 манат. Яшайиш патал чарасуз агъа кІанин пулдин кьа- дардилай социальный пуларин кьадарарни аслу я.

РД-дин АХЦЕГЪ РАЙОНДИН ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКИЙ ГАЗЕТ

ЩИИИ ДУЬНЬЯ

Ахтынская районная общественно-политическая газета		“НОВЫЙ МИР”	
1928-йисалай акъатзава.	№№1-2 (8866), арбе.	11-январь, 2023-йис.	Къимет 10 манат
			12+

Шад гьалара кыле фена АТК-дин нетижаяр кьадай заседание

Алатай йисан 30-декаб- рдиз муниципалитетдин руководствоми ва «УК-СМПТ» МКУ-ди тереф хуьналди «Набережный» паркдин кылин майдандал алукузавай цийи йисаз талукъарнавай гегьенш программа- дикай ибарат концерт кыле фена. КІватІ хьанвайбур аялрин бахчай-рин тербиячийрин, школайрин ученикрин, лезги эстрададин соли- стрин экъечІунриз килигна. Инал гьакІ Аяз Бубадин ва Живедин

рушан иштираквал аваз итижлу конкурсарни кыле тухвана. Мя- рекатда иштираккай гьар са гьвечІи мугьмандиз пишкешарни гана. Суварин вилик квай и юкьуз «Солнышко» тІвар алай аялрин бахчадин тербиячийри кІватІ хьан- вайбур цийи йисаз талукъ шиирар хуралай кІелуналди шадарна. Абурулай кьулукъ чпин манярни кьуьлер гьаз сегьнедиз райцен- трдин 1, 2 ва 3-нумрайрин юкьван школайрин ученикар экъечІна.

ЧИ КОРР.

Алатай йисан 27-декаб- рдиз Ахцегъ райондин администрацияда «Ах- цегъ район» МР-дин админи- страциядин кылин Врио Вадим Агъасиеван регьбервилик кваз райондин терроризмдиз акси ко- миссиядин заседание кыле фена. Адан кІвалахда кьенепатан кра- рин органрин, погранкьуллугъ- дин, хатасузвили федеральный кьуллугъдин органрин, образова- нидин Управленидин, МЧС-дин, яшайишдинни коммунальный майишатдин, РЭС-дин векилри, хуьрерин кылер ва райондин умуми образованидин идарайрин руководителри иштиракна. Засе- данидал агъадихъ галай месэлай- риз килигна:

1. Цийи йисан суварин сер- сенжемриз гьазур жезвай ва абур кыле тухузвай девирда объектрал общественный хатасузвал таъми- нарунин ва абур террориствили гьерекарикай хуьнин серенже- рин гьакъиндай.
2. «Ахцегъ район» МР-дин терроризмдиз акси комиссиядин кьвалав гвай терроризмдин иде-

ологиядиз аксивал авунин рекъай гьамиша кардик квай дестедин профилактикадин кІвалахдин не- тижайрин гьакъиндай.

3. «Ахцегъ район» МР-дин территорияда кардик квай диндин тешкилатрин мониторинг кыле тухун ва учредительный докумен- трин актуализация.
4. Маса месэлаяр.

Гьалзавай месэлайрай до- кладар гьаз Россиядин «Ахтын- ский» МО МВД-дин начальник Э.Ибрагьимов, общественный

хатасузвили рекъай райондин кылин заместитель Р.Гьамзасев, «Ахцегъ район» МР-дин ад- министрациядин образовани- дин Управленидин начальник Х.Эльдаров экъечІна. Заседание- дин нетижайрай «Ахцегъ район» МР-дин кылин Врио Вадим Агъасиева жавабдар ксариз сува- рин серенжемриз гьазур жезвай ва абур кыле тухузвай девирда хатасузвал таъминарунин рекъай гьарек тир вири серенжемар кьабу- лун тапшурмишна.

Сувар мубаракна

ихьтин гьар са хизандиз 10 агъзур манат пул ва аскеррин аялриз чпихъ 2000 манатдин кьимет авай чарасуз канцеляриядин шейэрин наборар (кІватІалар) пишкешна.

Цийи йисан суварин вилик квай йикъара «сельсовет Ахтын- ский» СП-дин кыл М.Эфендиева ва «Ахцегъ район» МР-дин куль- турадинни спортдин Управлени- един начальник Къ.Гьаниевади абуров Цийи йисан пишкешар вугун патал Аяз Буба ва Живедин рушни галаз чпи алай вахтунда Украинада кыле физвай СВО-да иштиракзавай ксарин хизанрал кыл чІугуна. И вахтунда абур

Цийи йис алукузавай йикъара «Ахцегъ район» МР- дин руководстводин векил- ри Россиядин МВД-дин «Ах- тынский» МО-дин ПДН-дин кьуллугъчийрини галаз етим ва диде-бубайрин кьаюмвал авачиз амукунавай аялар авай, гьакІни чеб уьмуьрдин четин шартІара гьатнавай хизанриз мугьман хьана. Аялрихъ ва абур- рун хизанрихъ чандин мягькем сагъвал, кІелунра агалкьунар ва уьмуьрда хушбахтвал хьун чпин мурад тирди лагъайдалай кьулукъ абур аялриз райондин руководстводин патай пулдин савкьатар гана.

Дагъустан – кІвенкІве жергейра

Кьульу карч алай гьайван- рин суьруйрал атайла Дагъустан кІвенкІве жер- гейра гьатнава. Гьа икІ, респу- бликада 2022-йисан эвелдай авай хиперин ва цІегьерин кьадарди 4 миллионни 652 агъзур гьайван тешкилзавай. Им РФ-да умуми суьруйрин 22,5 % я. Нетижата Дагъустанди уьлкведин субъек- трин арада 1-чка кьунва. Идан гьакъиндай РД-дин хуьруьн май- ишатдин ва недай суьрсетдин ми- нистерстводин пресс-кьуллугъди хабар гузва.

Ведомстводин делиралди, 1990-йисуз Дагъустанди хипе- рин кьадардал атайла Россияда 4-чка кьунвай ва республикадал Россияда авай хиперин анжах 5,8 % гьалтзавай. Кьенин йикъалди Россияда анжах кьве регионди 1990-йисан нетижадив гекъигайла хиперин кьадар артухарнава. И девирда республикада хиперин ва цІегьерин кьадар 39 процентдин хкаж хьанва. Гьа са вахтунда сан- лай кьачурла уьлкведа гьайванрин кьадар аквадайвал агъуз аватнава. Республикадин кьенепата хи- перин кьадардал атайла Леваша (422 агъзур гьайван), Акуша (324

агъзур), Ногъай (317 агъзур) ва Тарумовский (309 агъзур) районар кІвенкІве жергейра ава.

Кочубей хуьре, куьчери мал- дарвилини юкьни-юкьва авай, алай аямдин комбикормаяр гьасилдай цех эцигнава. Ида куьчери мал- дарвилини зонайра майишатриз ерилу комбикормайрикай менфят кьачун хейлин кьезиларзава. И хиле яргал вахтунда кІвалахзавай карчи Явнус Явнусова кьейд авур- вал, и зонада ихьтин производство кардик кутуни чи малдарриз еке куьмек гудайдахъ вич инанмиш хьана. И кьарардин дуьзгьунвал а карди тестиькарзава хьи, куь- чери малдарвилини майишатрин векилар датІана комбикормаяр маса кьачуз кьеззва. Эцигнавай регьверин комплекс ва комби- кормайрин цех алай вахтунда и зонада виридалайни хьсанбур я.

– Дагъустандин Кеферпад – им малдарвал патал виче республика- дин кьульу ва ири карч алай гьай- ванрин чІехи пай авай важиблу территория я. Гьавилий РД-дин руководстводи кьейднавай чилер хуьнин рекъай са жерге серенже- мар яратмишун фикирдиз кьачун-

ва. Гьайванри кьуьд саламатдаказ кечирмишзава. Малдарвилини да- раматар хиперикай дул кьачуниз гьазур я. Терекмайри чпин вилик дулдин кампания тешкиллудаказ кыле тухунин, кьачунвай дул жезмай кьван гзаф хуьнин везифа эцигнава. Ветеринариядин кьул- лугъди авай гьалар гуьзчивилик хуьзва. Абуру малдарвилини вилик акъвазнавай везифаяр агалкьун- ралди кылиз акьудунин рекъай са жерге теклифар ганва, – кьейдна РД-дин хуьруьн майишатдин ва недай суьрсетдин министрдин 1-заместитель Шарип Шарипова.

Куъмекиз алакьуни зак лувар кутазва

Дашдемир ШЕРИФАЛИЕВ

Дишегъли – им зурба къуват я. Нагагъ вири жедачтлани, чпин винел патан назик-визилни хъуьтуьлвиллиз килиг тавуна, абурулай гзаф крар алакьда! Виш йисаралди дишегълидин хиве анжах са везифа тунвай – кIвалин чим-къул хуьн, аялар хун ва тербияламишун. Яшайишдин гьалар, къайдаяр дибдай дегиш хьанвай чи девирда дишегъли кIвале неинки са кайвани, диде, гьакI вичин килди тIалабунарни истемишунар авай «личность» я. И кар чаз чи къенин суьгьбетдин игит Таира Муспагьовадин къамат, адан уьмуьрдинни яратмишунрин рекьн успатзава.

И мукьвара, 27-ноябрдиз, Ахцегъа, «Самур» комплексдин ресторанда дидейрин Югъ къейдзавай межлисал, «Ахцегъ район» муниципалитетдин кьил Осман Абдулкеримова (ам кIвалахдилаь элячIуналди райондин кьилин везифаяр вахтуналди Вадим Агъасиева тамамарзава) райондин культурадин Управленидин машгьур манидар Таира Муспагьовадин «РД-дин культурадин лайихлу работник» – адаз гьуьрметдин тIвар гунин медаль вахгана. Райондин ва республикадин культурадин хиле яргал йисара чIугуззавай гьакьисагъ зегьметдай хуш келимаяр лугьуналди адаз цуьквер гана.

Лугьун хьи, хьсан манидар хьиз, Таира Гьезрединовна гьакI Ахцегъ АТВ-дин директор, райондин дишегълийрин Советдин председатель, райондин Общественный палатадин член, пуд аялдин мегърибан диде ва къени ктилихрин кайвани я. Ингъе, чна адахъ галаз агъадихъ галай суьгьбетзава.

– Таира вах, эвелимжи нубатда, чна ваз республикадин культурадин лайихлу работнивиллин тIвар – гьуьндуьр дережа рикIин сидкьидай мубаракзава. Къуй ваз чандин сагъвал ва яратмишунин рекье агалкъунар хьурай! Гила куьрелди жувакай ва вакай манидар гьикI хьанатIа кьве гаф лагъ.

– Зун дидедиз жедалди, са цIувад югъ амаз зи буба Гьезредин кIвалахдал бедбахтвиллин са дуьшуьшдик акатна рагьметдиз фена. И жигьетдай заз жув, хъуьтIуьн юкьуз ахъа хьана, живедик акатай цуькведив текъигнавай са мани ава:

ХъуьтIуьн юкьуз ахъа хьайи цуьк, Вун аязри атIанани?

Вунни зун хьиз, бейхабардиз

И дуьньядиз атанани?... (Мани лагъана)

Ялгъуз диде Анифата чун, кьве вах, текдиз хвена, чакай зегьметкеш, обществодиз менфят авай инсанар авуна. Дидедал акьалтай азабар, азиятар вири жуваз акваз, зун адахъ галаз вах, юлдаш-сирдаш хьанай. Аялрин бахчадиз заз эсиллагъ физ кIан хьаначир. Гьамиша дидедин патав жедай. Эхир дидеди зун вичихъ галаз кIвалахдал, больницадиз тухуз хьана. Зун больницадин вилик квай багда манияр лугъуз жедай Зи сифте тамашачиярни духтурханада кIвалахзавайбурни азарлуяр хьана. РикIел алама, са юкьуз зи патав къакъан буйдин, еке спелар квай, вичел лацу халат алай са итим атана. Авайвал лагъайтIа, сифте заз адахъай зарафатсуз кичIе хьана, «и духтурдиз яраб зи свах акьудиз кIанзава жал» – фикирна, за адаз чин чIурна. Амма ада гьа за лугъузвай мани давамариз-давамариз, зун къужахда къуна, хуьруьн культурадин КIваллиз гьанай. Зун, 5 йиса авай манийрал рикI алай руш, сифте яз сегьнедал гьайи кас зурба манидар Эдиев Межид духтур

тир. Рагьмет хьурай вичиз!

А вахтара райондин идарайрин хужожественный гьевескар коллективрин арада акъажунар жедай. Больницадин коллективдихъ лагъайтIа, еке хор ва къуьлердайбурун хьсан десте авай. Куьрелди, гьа чIавадай инихъ за райондин художественный самодеятелностдин активный иштиракчи яз, гьам чи райондин хуьрера, гьам республикадин гьар жуьре мярекатра иштиракзава.

– Ваз ви хьуси яратмишунарни ава, тушни?

– Эхъ, за яваш-яваш жуван манийриз, ва гьакI завай тIалаб авур ксариз чIалар кхьизва. Лугьуда хьи, югъ фена жуван къайгъуйрик квай кас масадан фитне – къалдик жедач. ИкI, заз райондин ва республикадин сегьнейра тамамарзавай «Женнетин варарив», «ХъуьтIуьн цуьк», «Ругьдин илгьам», «Балаяр», «Диде», «Зи рагъ» манийрин чIалар ава, – ихтилатдилаь къулухъ ада музалатрин куьмекни галачиз еке гьевесдивди «Зи рагъ» мани лагъана:

Тади ая, циферикай килига.

Хважамжамдин рангар садав гилига,

Зи рикI алай са манидал илига,

Ви чимивал чарасуз я, чан зи рагъ!

Ви нулар акунихъ зун лап цIигел я, ТахъайтIа, зун дуьньядихъ галаз хьел я. Зун ракъинин са цуьк я вун гуьзетзавай, Закай вун чуьнуьх жемир, чан зи рагъ

Вун цава зун чилел – мензил чIехи я, Йикъар куьруь, мичIи йифер яргъи я, Заз акI я хьи, гьетерни зал пехил я, Ви нулар заз багъиш ая, чан зи рагъ!

– Баркалла! Хьсан сес ава, чIаларни лап хьсанбур я, маншаллагъ! Манияр тамамарунихъ галаз санал вуна райондин бязи идарайрани кIвалахзавай.

– Эхъ. Манияр тамамарунилай гьейри зи рикI лезги ва урус чIаларал гзаф алай. Школа акьалтIар авур вахт перестройкадин, дуьнья алаш-булаш хьанвай четин йисарал ацалтна, завай жуван рикI алай кIелуник экечIиз хьанач. Са шумуд йисуз райондин культурадин КIвале кIвалахна. Ахпа, гьич жуваз хуш тушир лагъайтIа жеда, экономиствиллин пеше хкяна, са шумуд йисуз налоговый инспекцияда ва саки 17 йисуз Ахцегърин агъалияр яшайишдин рекъай хуьнин управлениеда аялар авай хизанриз пуддин куьмекар гуьзвай хилел пешекарвал авуна. Гьа вахтундани инсанрин тIалабунралди хуьруьн, райондин мярекатрани иштиракзавай.

– Тарифлу манидар руш райондин телевидениедиз (АТВ) гьикI акъатна?

– Вуч лугьун, къисметдин кар я. Са мярекатдин дуьшуьшдилай къулухъ чанда еке гьайиф аваз за сегьне гадарнавай. Хейлин вахтунда къасухдай хьиз сегьнедал эхъгьечIна манияр хьагънач, амма рикIиз лугъуз кIанзавай. ИкI яргъалди давам хьун мумкин тушир. Са юкьуз райондин культурадин Управленидин (РУК) начальник Ханум Фетуллаевадин теклифдалди зун, жуван къастунилай гьил къачуна, сегьнедал хтана. Гуьгъуьнай Ханум ваха заз клубда гьатта жуван сольный концерт кьиле тухудай мумкинвални ганай. ИкI, жуван дамарра авай яратмишунрин кIвалах гьиле гьат хьур зал гуя чан хтана, акъван чIавадди цикай хкатнавай балугъ хьиз авай. Са къадар вахт алатайла района манийрин са конкурс малумарнаваз, за ана иштиракна. Дагъустандин халкъдин шаир Хуьруьг Тагъиран "Шири-ширин" эсердин чIалариз теснифнавай халкъдин мани тамамарна, 2- чка къуна. А чIавуз мярекатда Ахцегърин телевидениедин директор Максим Алимовни авай. Адан теклифдалди

зав телевидениеда журналиствал авун къисмет хьана. И карда Максим Тагъировича заз гзаф чирвилер, вичин тежриба гана. 2017-йисуз вич пенсиядиз эхъгьечIдайла директорвиллин жавабдар везифаарни зал ихтибарна. Райондин кьил Осман Абдулкеримовани зи кIвалахдиз хьсан къимет гана, зун гьевеслу авуна. ИкI, АТВ-да яратмишунрин кIвалахиз, гьа са вахтунда за манияр лугъунни давамарзавай. 2016-йисуз Ахцегъа Дагъустан Республикадин лайихлу муаллим Магъмуд Абдулкеримован тIварунихъ галай фондун тухвай "Лезги сес" милли манийрин чIехи конкурсдани за агалкъунралди иштиракна. Гьавилий за Ханум ваха, Максим Алимоваз ва Осман Абдулкеримоваз гьамиша сагърай лугъузва.

– АТВ-дин руководитель яз, вавай чи телевидениедин кIвалахдикай вуч лугъуз жеда, гьихьтин четинвилер гьалтзава?

– Тележурналиствиллин кIвалахдал зи рикI гьамиша алайди тир. Чи къуниши Абдурашид Агъмедова гьеле 1990-йисара сифте яз чкадин телевидение ачухайла (а макъамда маса районра гьеле чпин телевиденияр авачир), ада школада кIелзавай руш тир заз дикторвал теклифна, залай алакьнай. Аквадай гьалда и кIвалах зи къисметни тир. Дуьз лагъайтIа, четинвилер гзаф ава. Иллаки рекъемрин вилик фенвай

технологийрин телевидениедин вахтунда чаз Роскомнадзордин лицензиядин бинедаллаз аналоговый куьгъне къайдада эфирдиз эхъгьечIдай ихтияр амач.

Агъалийриз чкадин телевидениедиз Интернетдай килигиз са къадар четин ва кагъул жезва. Интернет провайдерни гьар са агъалидиз сад я ва куьгъне телевизорра и функция авач. ЯтIани чаз чи тамашачияр ава. Чна передачаяр Ютубдиз, телеграм, ВК сайтриз акьудзава ва гьа са вахтунда республикадин рекъемрин блокдик актуникайни умуд атIузвач. Мадни са кар: телепередачаяр съемка ийидайла чи районгъилияр пара агъайни я, кьил къакъудзава. Куьз ятIани абур чеб раиж авуниз акси я. Гьелбетда, алай вахтунда зун АТВ-дин кIвалахдин еридилаь рази туш. Яратмишунин кIвалах хьсанардай фикирар гзаф ава. Аллагдай гайитIа, цийи 2023-йисалай чун а фикирар кьилдиз акьудиз ва нетижада кIвалах аквадайвал хьсанариз алахъда.

– Вуна Чаз райондин дишегълийрин Советдин кIвалахдикай куьрелди суьгьбет ая ман.

– Дишегълийрин Советдин председателвиллин везифаяр за 2019-йисан июндайла тамамарзава. Чи тешкилат района кьиле тухузвай общественный чIехи гьич са мярекатдикай хкечIаваз. Гьа са вахтунда Гьалибвиллин, Цийи йисан, 8-Мартдин, дидейрин Йикъан суварриз талуьк яз чна чи акцияр-серенжмарни тешкилзава. Алай вахтунда чи тешкилатди эвелимживал ялгъуз дидейрин, гзаф аяллар авай ва игътияжлу хизанрин къайгъу чIугуниз, хатур

къачуниз гузва. Месела, дяведин махсус операциядин (СВО) гьа сифте йикъарилай эгечIна чун армияда авай аскеррин хизанриз физва. СВО-дин вахтунда чи кIвалах мадни артух хьанва. "Дидедин посылка" акциядин сергьятра аваз Ахцегъ районди сиве сивди ацIай къуд "Газель" машиндин посылкаяр чи аскерриз рекъе тунва. И кIвалах акуна, Дагъустандин ва Россиядин дишегълийрин Союзри хьсан къимет гунин лишан яз, чаз Гьуьрметдин Грамота, "Дочерам России" рикIел аламуькдай медаль ва хейлин къиметлу пишкешар ганва.

Чи везифайрик гьакI кесиб хизанра авай аялриз школадин 1-классдиз фидайла куьмекар гун, набуд ксарин къайгъударвал авун, чIехи жезвай несилдиз ватанпересвиллин тербия гун, уьлкведин кар алай милли проектар кьилиз акьудунин карда иштиракун ва маса крар акатзава. Са мисал. Цийи Усура 2-группадин набуд Асланова Бийината вичикай чаз хабар гана, адан патав фейила, дугъриданни, гелкъведай кас авачиз, ам четин гьалда авай. Чна ам КЦСОН-дин учётда туна, гелкъведай къуллугъчи галкIурна. Чавай адаз куьмекиз хьунал зун пара шад я. Ихьтин дуьшуьшар мадни ава. Общественный тешкилатдиз пуддинни материалрин такъатар авач къван, гьавилий пара вахтара инсанриз чи куьмек руьгъламишунинди я.

– Вун райондин Общественный палатадин членни я къван, гьадакайни куьрелди лагъ?

– Райондин Общественный палатадин председатель Али Исмаилован къаюмвилик кваз чна активныйдаказ кIвалахзава, ахьтин четинвилер авач. И кьве тешкилатдини кьиле тухузвай кIвалахар гьа сад хьтинбур я, абуру сада-садаз куьмекзава. Идалай алава, и йикъара зун Дагъустан рекъемрин жигьетдай артмишунин Министерстводин (Министерство цифрового развития) Общественный Советдин членвилени къабулнава. Кар ийирдаз жагъида лугъурвал, общественный крар югъ-къандавай пара я ва абурукай къекъгьечIизни жезвач.

– Къуллугъдин, общественный ва гьа са вахтунда кIвалин вири крар бажармишиз вун гьикI акакъзава? Ял ядай вахт амукъзавани?

Ял ядай вахт, дугъриданни, заз авач. Хизан идара ийизва, пуд велел тербияламишзава. Уьмуьрдин юлдаш Аким алай вахтунда СВО-дин иштиракчи я. Общественный кIвалахар хиве къаз вуз хьайитIани рази жедач. Заз лагъайтIа и кIвалах гзаф бегенмиш я, гьвечIи чIавадай гьакI тербияламиш, вердиш хьанва. Инсан амай чан алай затIарилай тафаватлу ийизвайди зегьмет, мергьаметлувал я. Маса кIвалахдилаь вуна жуваз пуддин хийир къачузва, общественный кIвалахда вуна вири къуватар, Аллагдай патал хуьй лагъана, обществодиз гузва. И кIвалахдиз сад Аллагдай, садни несилри лайихлу къимет гуда. Жувавай масадаз са хьсан кар ийиз алакьуни зак лувар кутазва.

РЕСПУБЛИКА ДАГЕСТАН
АХТЫНСКИЙ РАЙОН
АДМИНИСТРАЦИЯ СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
«СЕЛЬСОВЕТ АХТЫНСКИЙ»

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

28.12.2022 г.

№164

ОБ УТВЕРЖДЕНИИ ПРОГРАММЫ ПРОИЗВОДСТВЕННОГО
КОНТРОЛЯ ЗА СОБЛЮДЕНИЕМ САНИТАРНЫХ ПРАВИЛ И
ВЫПОЛНЕНИЕМ САНИТАРНО-ПРОТИВОЭПИДЕМИЧЕСКИХ
(ПРОФИЛАКТИЧЕСКИХ) МЕРОПРИЯТИЙ В МЕСТНОЙ
АДМИНИСТРАЦИИ СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
«СЕЛЬСОВЕТ АХТЫНСКИЙ» НА 2022-2023 ГОДЫ

Руководствуясь Федеральным
законом от 30.03.1999 № 52-ФЗ
«О санитарно-эпидемиологиче-
ском благополучии населения»
постановляю:

1. Утвердить Программу про-
изводственного контроля за со-
блюждением санитарных правил

и выполнением санитарно - про-
тивоэпидемических мероприя-
тий в местной администрации
сельского поселения «сельсовет
Ахтынский» на 2022 - 2023 годы
(прилагается).

2. Направить настоящее по-

становление администрации СП
«сельсовет Ахтынский» в Мини-
стерство юстиции РД для вклю-
чения в регистр муниципальных
нормативных правовых актов в
установленный законом срок.

3. В течение пяти дней после
дня принятия направить настоя-
щее постановление администра-
ции СП «сельсовет Ахтынский»
в прокуратуру для проведения
антикоррупционной экспертизы и
проверки на предмет законности.

4. Настоящее постановление
вступает в силу после дня его
официального опубликования.

5. Контроль за исполнением
постановления оставляю за собой.

Глава СП «сельсовет Ахтын-
ский» М.А.ЭФЕНДИЕВ

(С приложением можно оз-
накомиться на официальном
сайте «сельсовет Ахтынский»).

постановление в газете «Новый
мир» и разместить на официаль-
ном сайте администрации СП
«сельсовет Ахтынский».

3. Направить настоящее по-
становление администрации СП
«сельсовет Ахтынский» в Мини-
стерство юстиции РД для вклю-
чения в регистр муниципальных
нормативных правовых актов в
установленный законом срок.

4. В течение пяти дней после
дня принятия направить настоя-
щее постановление администра-
ции СП «сельсовет Ахтынский»
в прокуратуру для проведения
антикоррупционной экспертизы и
проверки на предмет законности.

5. Настоящее постановление
вступает в силу после дня его
официального опубликования.

6. Контроль за исполнением
постановления оставляю за собой.

Глава СП «сельсовет Ахтын-
ский» М.А.ЭФЕНДИЕВ

нарушения обязательных требо-
ваний и риска причинения вреда
(ущерба) охраняемым законом
ценностям.

3. Получение информации
об истечении сроков проведения
работ в соответствии с ордером
(разрешением) на проведение
земляных работ, проведении ра-
бот без ордера (разрешения) на
их проведение.

4. Выявление признаков на-
рушения Правил благоустройства
территорий, сельского поселения
«сельсовет Ахтынский».

рублей.

2. Опубликовать настоящее
постановление в периодическом
печатном издании, и разместить
на официальном сайте админи-
страции СП «сельсовет Ахтын-
ский» в информационно-телеком-
муникационной сети «Интернет».

3. Направить постановление
администрации СП «сельсовет
Ахтынский» в Министерство
юстиции РД для включения в
регистр муниципальных норма-
тивных правовых актов в установ-
ленный законом срок.

4. В течение 5 (пяти) дней
после дня принятия направить
постановление администрации
СП «сельсовет Ахтынский» в
прокуратуру для проведения
антикоррупционной экспертизы и
проверки на предмет законности.

5. Настоящее постановление
вступает в силу после дня его
официального опубликования.

6. Контроль за исполнением
постановления оставляю за собой.

Глава СП «сельсовет Ахтын-
ский» М.А.ЭФЕНДИЕВ

РЕСПУБЛИКА ДАГЕСТАН
АХТЫНСКИЙ РАЙОН
АДМИНИСТРАЦИЯ СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
«СЕЛЬСОВЕТ АХТЫНСКИЙ»

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

28.12.2022 г.

№167

ОБ ИЗМЕНЕНИИ СУЩЕСТВЕННЫХ УСЛОВИЙ
КОНТРАКТОВ НА ПОСТАВКУ ТОВАРОВ, ВЫПОЛНЕНИЕ
РАБОТ, ОКАЗАНИЕ УСЛУГ ДЛЯ ОБЕСПЕЧЕНИЯ НУЖД
АДМИНИСТРАЦИИ СП «СЕЛЬСОВЕТ АХТЫНСКИЙ»

В соответствии с частью 65.1
статьи 112 Федерального закона
от 5 апреля 2013 года № 44-ФЗ
«О контрактной системе в сфере
закупок товаров, работ, услуг для
обеспечения государственных
и муниципальных нужд» (далее
- Федеральный закон), в целях
повышения эффективности заку-
пок товаров, работ, услуг для обе-
спечения муниципальных нужд
администрации СП «сельсовет
Ахтынский» постановляю:

1. Утвердить прилагаемый По-
рядок изменения существенных
условий контрактов на поставку
товаров, выполнение работ, оказа-
ние услуг для обеспечения нужд
администрации СП «сельсовет
Ахтынский», заключенных до 1
января 2023 года, если при испол-
нении таких контрактов возникли
независящие от сторон контракта
обстоятельства, влекущие невоз-
можность их исполнения (далее
- Порядок).

2. Установить, что изменение
по соглашению сторон суще-
ственных условий контракта на
закупку товаров, работ, услуг для
обеспечения нужд администрат-
ции СП «сельсовет Ахтынский»

осуществляется по решению СП
«сельсовет Ахтынский».

3. Опубликовать настоящее
постановление в периодическом
печатном издании, и разместить
на официальном сайте админи-
страции СП «сельсовет Ахтын-
ский» в информационно-телеком-
муникационной сети «Интернет».

4. Направить настоящее по-
становление администрации СП
«сельсовет Ахтынский» в Мини-
стерство юстиции РД для вклю-
чения в регистр муниципальных
нормативных правовых актов в
установленный законом срок.

5. В течение 5 (пяти) дней
после дня принятия направить
настоящее постановление ад-
министрации СП «сельсовет
Ахтынский» в прокуратуру для
проведения антикоррупционной
экспертизы и проверки на пред-
мет законности.

6. Настоящее постановление
вступает в силу после дня его
официального опубликования.

7. Контроль за исполнением
постановления оставляю за собой.

Глава СП «сельсовет Ахтын-
ский» М.А.ЭФЕНДИЕВ

РЕСПУБЛИКА ДАГЕСТАН
АХТЫНСКИЙ РАЙОН
АДМИНИСТРАЦИЯ СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
«СЕЛЬСОВЕТ АХТЫНСКИЙ»

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

28.12.2022 г.

№168

ОБ УТВЕРЖДЕНИИ
ПОРЯДКА ПРИВЛЕЧЕНИЯ ОСТАТКОВ СРЕДСТВ НА
ЕДИНЫЙ СЧЕТ БЮДЖЕТА СП «СЕЛЬСОВЕТ АХТЫНСКИЙ»
И ВОЗВРАТА ПРИВЛЕЧЕННЫХ СРЕДСТВ

В соответствии со статьей
236.1 Бюджетного кодекса Рос-
сийской Федерации, постановле-
нием Правительства Российской
Федерации от 30 марта 2020 г.
№ 368 «Об утверждении Пра-
вил привлечения Федеральным
казначейством остатков средств
и общих требований к порядку
привлечения остатков средств на
едином счете бюджета субъекта
Российской Федерации (местного
бюджета) и возврата привлечен-
ных средств»,

ПОСТАНОВЛЯЮ:

1. Утвердить Порядок при-
влечения остатков средств на
единый счет бюджета СП «сель-
совет Ахтынский» и возврат
привлеченных средств, согласно
приложению к настоящему по-
становлению.

2. Опубликовать настоящее
постановление в периодическом
печатном издании, и разместить
на официальном сайте админи-
страции СП «сельсовет Ахтын-

ский» в информационно-телеком-
муникационной сети «Интернет».

3. Направить постановление
в СП «сельсовет Ахтынский» в
Министерство юстиции РД для
включения в регистр муниципаль-
ных нормативных правовых актов
в установленный законом срок.

4. В течение 5 (пяти) дней
после дня принятия направить
постановление администрации
СП «сельсовет Ахтынский» в
прокуратуру для проведения
антикоррупционной экспертизы и
проверки на предмет законности.

5. Настоящее постановление
вступает в силу после дня его
официального опубликования.

6. Контроль за исполнением
постановления оставляю за со-
бой.

Глава СП «сельсовет Ахтын-
ский» М.А.ЭФЕНДИЕВ

(С приложением можно оз-
накомиться на официальном
сайте «сельсовет Ахтынский»).

Пользуйтесь исправными обогревательными приборами

Несмотря на проводимые
оперативно-профилактические
мероприятия по предупреждению
пожаров и отравлений угарным
газом, с наступлением холодов от-
мечается резкий рост несчастных
случаев, связанных с пожарами и
отравлениями граждан угарным

газом. В отопительный сезон
недопустимо использование не-
сертифицированных и самодель-
ных обогревательных приборов,
газовых колонок, неисправных
отопительных приборов.

МО МВД России "Ахтынский"

РЕСПУБЛИКА ДАГЕСТАН
АХТЫНСКИЙ РАЙОН
АДМИНИСТРАЦИЯ СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
«СЕЛЬСОВЕТ АХТЫНСКИЙ»

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

28.12.2022 г.

№166

ОБ ОПРЕДЕЛЕНИИ СЛУЧАЕВ ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ
БАНКОВСКОГО СОПРОВОЖДЕНИЯ КОНТРАКТОВ ДЛЯ
ОБЕСПЕЧЕНИЯ МУНИЦИПАЛЬНЫХ НУЖД

В соответствии с частью 2
статьи 35 Федерального закона
от 05.04.2013 № 44-ФЗ «О кон-
трактной системе в сфере закупок
товаров, работ, услуг для обеспе-
чения государственных и муници-
пальных нужд», постановлением
Правительства Российской Феде-
рации от 20 сентября 2014 г. № 963
«Об осуществлении банковского
сопровождения контрактов»:

постановляю:

1. Установить, что банковское
сопровождение муниципальных
контрактов, предметом которых

являются поставка товаров, вы-
полнение работ, оказание услуг
для обеспечения муниципальных
нужд заказчиков администрации
СП «сельсовет Ахтынский» (да-
лее - контракт), заключающееся
в проведении банком, привле-
ченным поставщиком или за-
казчиком, мониторинга расчетов
в рамках исполнения контракта,
осуществляется в случае, если
начальная (максимальная) цена
такого контракта (цена контракта
с единственным поставщиком
(подрядчиком, исполнителем))
составляет не менее одного млн.

ЯНВАРЬ		ФЕВРАЛЬ		МАРТ		АПРЕЛЬ		МАЙ		ИЮНЬ	
Пн	2 9 16 23 30	6 13 20 27	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29	5 12 19 26	Пн	5 12 19 26	Пн	5 12 19 26	Пн
Вт	3 10 17 24 31	7 14 21 28	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30	6 13 20 27	Вт	6 13 20 27	Вт	6 13 20 27	Вт
Ср	4 11 18 25	1 8 15 22	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31	7 14 21 28	Ср	7 14 21 28	Ср	7 14 21 28	Ср
Чт	5 12 19 26	2 9 16 23	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25	5 12 19 26	Чт	1 8 15 22 29	Чт	1 8 15 22 29	Чт
Пт	6 13 20 27	3 10 17 24	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26	6 13 20 27	Пт	2 9 16 23 30	Пт	2 9 16 23 30	Пт
Сб	7 14 21 28	4 11 18 25	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27	7 14 21 28	Сб	3 10 17 24	Сб	3 10 17 24	Сб
Вс	1 8 15 22 29	5 12 19 26	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28	4 11 18 25	Вс	4 11 18 25	Вс	4 11 18 25	Вс
ИЮЛЬ		АВГУСТ		СЕНТЯБРЬ		ОКТЯБРЬ		НОЯБРЬ		ДЕКАБРЬ	
Пн	3 10 17 24 31	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25	Пн	4 11 18 25	Пн	4 11 18 25	Пн
Вт	4 11 18 25	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26	Вт	5 12 19 26	Вт	5 12 19 26	Вт
Ср	5 12 19 26	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27	Ср	6 13 20 27	Ср	6 13 20 27	Ср
Чт	6 13 20 27	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28	Чт	7 14 21 28	Чт	7 14 21 28	Чт
Пт	7 14 21 28	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27	3 10 17 24	4 11 18 25	Пт	1 8 15 22 29	Пт	1 8 15 22 29	Пт
Сб	1 8 15 22 29	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28	4 11 18 25	5 12 19 26	Сб	2 9 16 23 30	Сб	2 9 16 23 30	Сб
Вс	2 9 16 23 30	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29	5 12 19 26	6 13 20 27	Вс	3 10 17 24 31	Вс	3 10 17 24 31	Вс

Россиядинни НАТО-дин эхир таквазвай дяве

Нариман ГБАЖИЕВ,
зегьметдин ветеран

(Эвел 51-52-нумрайра)

Россиядивай вучиз ихьтин практика ишлемишиз жезвач? Ара-бир прессада пайда жезвай информацийриз килигайла, Россия патал женг члугваз эвэрайтла, кьез гъазурбур Азиядин, Ближний Востокдин уьлквейрай, гьакI Африкадайни жагьда. Пулни гайитла ахьтин ксар хейлин кIватI жеда. Чи военный са экспертди прессада ачухдиз кхьизвайвал, Кеферпатан Корея ихьтин куьмекиз гъазур я. Женгера иштиракдай гъар аскердиз кьве агъзур доллар гуз хъайитла, КНДР-дин Президент Ким Чен Ын Россиядин патал алаз Украинадиз 200 агъзур аскер ракъуруниз акси жедач. Кьве миллиондин армия авай Кореядиз 200 агъзур аскер ракъурун четин кар туш. Им ягъуна иштиракдай аскеррин хизанризни еке куьмек тир, валютадикай уьлкведин бюджетдизни хийир жедай.

Гъа экспертдин фикирдал Донбассда ва амай цийи сергъятра чкIанвай кIвалер, общественный объектар туьхкIуьр хъувун патал гъа Кореядин, гьакI Вьетнамдин фляеяр (рабочияр), устIлар ишлемишун акъуллу кар жедай. Малум тирвал, и уьлквейрин рабочияр ери аваз, темпелвал квачиз кIвалахдайбур яз ашкара я. Тамам тушир мобилизациядай желбнавайбурухъ галаз санал Кореядин армиядин 200 агъзуран группировкади даявда Россиядин мумкинвилер хейлин артухардай ва мягкемардай.

Ибур гьелелиг гьакIан фикирарни фалар хъивинар я, гьакьикъат гьакI жедайтла чизвач. Чи армиядин гьалин тарифдай чкадал алач. Дявени гагъ сакIа, гагъ масакIа физ давам жезва. Западдин кьвердавай артух ва дерин жезвай санкцияри, коллективный Европадин Россиядиз зиянлу вири чешмеяр ишлемишиз тепилмиш хьунри уьлкведин экономика зайифарзава, халкьдин гьал кьвердавай пис жезва. Дяве галачизни кесибвиле авай халкь гила лап кIеве гьатзава.

Уьлкведин Гьукуматди халкьдиз куьмекар авун патал чалишмишвилер ийизва, анжах абур хийир авай ва месэла гьалзавайбур жезвач, я хьунри мумкин туш. Вучиз лагьайтла уьлкведа туькIуьрнавай экономический модель (жуьре) капитализмдинди хьунилай гьейри, ам халкьдин агьвалдиз вири патарихъай зиянлудини я. Капитализмдин рекьел элячIна, рыночный алакьайрин кьайдаяр гегьеншариз, дуьньядин финансин системада гьахьна, кье гъа системади са тIимил чпиз муьтIуьгъ тахьанмазди Россиядин экономика бамишарзава, вучиз лагьайтла и системадихъ иеси авайди я – США, международный капитал. Цуд йисуз гуьзетна, минетарна ВТО-диз (Всемирная торговая организация), амай гьахьтин кьурулушриз гьахьна вичи вич кIеве тунва.

Авайвал лагьайтла, Россиядин экономикадихъ са суверенитетни (аслу туширвал) амайди туш. Ам вири рекьерай гъа Западдилай аслу я, гъавилий абурун санкцияри ам мадни кIевера твазва. Гегьеншдиз импортозамещение малумарнаватIани, ада месэла гьалзавач. Са производствони уьлкведа тун тавуна михер, кнопкаярни кваз кьит хьанва, амач. Виридалай гзаф тамар авай уьлкве чарар амачиз Западдиз муьтIеж хьанва. Амай вири рекьерайни гьакI я. Зурба хеуси авиапарк авай Россияди кье вичиз 1700 цийи самолет чарасуз тирди малумарнава.

Экономика гъа бинедилай бизнесдиз кьуллугъ авун патал туькIуьрна, гъавилий цийи капиталистрини олигархри чпи чеб хьсан гьиссзава, долларрин миллиардеррин кьадар гъа миллиардарни галаз кьвердавай артух жезва. Вирибурун капиталарни Россиядин экономикадиз са хийирни авачиз гъа Западдин банкара ацукьнава. Кризисар, маса финансовый кьулайсузвилер (потрясенияр) хъайила госуларстводи сифте абуроз кредитар гуз куьмекзава, маса кьезилвилер туькIуьрзава.

Гъа са вахтунда юкьван бизнес куьмек

авачиз кIеве ава, гьвечиI бизнес бегьем терг хьхьанва. Я девлетлуйрин бизнесдал талуьк налог вегъиз Гьукумат сакIани рази туш, амма кесиб халкьдал алай налогрин кьадар ва жуьреяр югъ-кьандавай артух жезва. Абурукай хейлинбур тегьерсузбур хьанва. ЖКХ-дин ва амай платежар гъар йисуз закондин бинедаллаз хкаж жезва, девлетлу уьлкведин пенсионерар кьекьверагрин дережада ава. 10-12 агъзур манат пенсиядал гьикI яшамис жедайтла садавайни лугъуз жезвач, ам гьатта багъа жезвай дарманризни акьакьзавач.

Уьлкведихъ пул авач, вирибурун доходар тIимил хьанва, лугъуза федеральный министрри. И мукьвара прессада малум хъайивал, Газпромдин («народное достояние») правлениеди йисан нетижайрай концерндин кылевайбуруз (20-30 кас ме-неджерар) са триллиондилай артух бонусар (пулдин премияр) гун малумарнава. Амай олигархрин компанийрани гьакI я. Пул Россиядихъ гзаф ава, анжах вири такьатар буржуйринни гьукуматдин либеральный чиновникрин гьилерани ихтиярда ава. Абур себеб яз уьлкведин гзаф ресурсар, пулдин такьатар вара-зара жезва, душманрин гьиле гьатзава. Уьлкведин экономика, халкьдин агьваллувал хкажуниз абур ишлемишиз вугузвач.

Са шумуд йисуз кIватIнавай Россиядин стабилизациядин фонд 300 миллиард доллардилай виниз чи валютный резервиар США-ди санкциярик кутуна уьлкведивай кьакьуднава. Им гъа Западди Россиядал илитIнавай «Бюджетдин правилодиз» нетижа я. И «Правилодин» шартI – чи уьлкведин хаммал маса гана хьанвай доходар долларра хуьн, США-дин банкара хуьн – гъа сифтедилай Россиядивай кьачахвилелди пулар кьакьудунин план тир. Им хаталу план тирди уьлкведа вирибуруз чизвай, гзаф экономистри и кьайдадикай хкечI, Россиядин резервиар уьлкведа хуьх, халкь патал ишлемиша лагъай гафариз яб гудай кас хьанач. Россиядин финансин министр А.Силуанов, ЦБ-дин кьил (Центральный Банк) Э.Набиуллина и «Правилодин» терефдал кIевиз акъвазна. Миллиардар квахьна, гьеле марифатдин зарардикай рахазвач. И кьве чиновникни мягкемдиз чпин кьуллугърал алама. Э.Набиуллинадиз мад кIвалахдай вахт яргъи хъувунва.

Специоперация, санкцияр себеб хьана «Бюджетный правилоди» кIвалах хъийизмач. США-диз и кар бегенмиш туш. Абуру гила вуч ийизва? Цийи план – «Потолок цен» туькIуьрнава. Россияди маса гузвай хаммалдал кьимет чпи эцигзава. Адалай винедай гудай ихтияр Россиядиз тазвач. Кьиметдилай винедай доходар Западда амукьдайвал. ИкI хъайитла Запад рази я.

Зиян гузвайда ам эхирдал кьван гуда. Минфиндин кьил А.Силуанов гила вуч ийиз гъазур хьанва? Гъа «Бюджетный правило» уьлкведин кьенепата ишлемишиз кIанзава. Россиядин ФНБ (Фонд национального благосостояния) – пулдин кьадар 11 триллион манатдилай алатнава. Им са куьнзизни ишлемиш тийизвай еке резерв я. Адан анжах са пай ишлемишайтла, Россиядин яшайишдин гзаф месэлаяр – мажибар, пенсияр хкажун, рекьер туькIуьрун, шегьрар, поселокар аваданламишун, школар, больницаяр, аялрин яслияр, бахчаяр эцигун, хуьрер газламишун ва хейлин масабур гьязлиз жеда. Ваь! Векьер авай муьхцин вилик ацукьнавай кицI хьиз, А.Силуанов гъа и пулар авай «чувалрал» ацукьна абур са рекьизни харж ийиз гъазур туш. Гила вуч ийизва? Цинин йисан бюджетдилай артух хьанвай 900 миллиарддихъ галаз, саки 1 триллион пулар гъа и «чувалриз» хьивегъиз гъазур я. Са социальный программани адаз талуьк туш.

И кар патал кьецепатан уьлквейривай госдолг (бурж) кьачуз гъазур хьанва. Идаз гьихьтин политика лугъудатла четин я. Госдумадин депутат Михаил Делягина лагъа «ихьтин идиотский (кIамай) практика тергна кIанда» гафарихъ галаз рази жез кIанзава. Виридаз и кардин ферсузвал ва

зиян аквазва, са Россиядин Гьукуматдилай гьейри. Ада халкьдикай тапарар авунни давам жезва. Чиновникрин ихтилатриз килигайла, алуькзавай йисан пенсияр индексация авунин карда Гьукумат халкь алцурдай планрик квайди хьиз аквазва. Килигин.

Россияди мажбур хьана вири жуьредин алакьаяр, эвелимжи экономикадинбур Азиатский континентдихъ галаз артухар ва мягкемарзава. Россиядин нефтIадин, газдин трубаяр вацIун сел хьиз Китайдиз, Индиядиз физва, чи энергоресурсар Азиядин маса уьлквейрини кьачузва. Муьштейрияр ава, уьмуьр Западдал куьтягъ жезвач. Россиядин Гьукуматди и кардал шадвални ийизва, дамахни – бюджетдиз пул кьезва, яшайишдин месэлаяр гьалдай мумкинвилер жезва. Анжах са кардиз садани фикир гузвач. Ина маса гузвай энергоресурсрин кьимет дуьньядин умумибурулай хейлин агъузди я. Им Россиядиз зиян я эхир, маса шартIара адан доходар гзаф жедай.

Санкциярин гьужумар пара хъайила Россиядин ва Китайдин дуствилин алакьаяр мягкем ва дерин жезва, дуьньядин майданра Китай Западдиз яб тагана чи терефдар яз рахазва. Анжах са кар фикирда хьана кIанда. Китайди вичиз хийир авачиз са рекьийни са камни кьачузвайди туш. Кье Китайдинни США-дин алакьаяр са рекьийни хьсан туш, Америкади адаз акси вичин амалар акъвазарзавач, артухарзава. Са кардал фикир желбиз кIанзава. И кьве уьлкведин экономикадин интересар, бизнес сад садаз гьахьнава, сад садалай аслу я, сад садаз герек я, садаз са рекьий зиян жез хъайитла, муькуьдини галчIурзава.

Дуьньяда гьалар, алакьаяр, интересар (итижар) дегиш жезвайди я. И кьве уьлкве, дуьньяда экономикадин рекьий кьве лидер куьгьне бейкефвилер рикIелай алудна мукьва хьхъайтла, Россиядинни Китайдин алакьаяр авайвал амукьдатла лугъун четин я. Гьикьван уьлквейр дуствиле хъайитIани, арада авай бязи геополитический сад садаз такьазвай итижар санизни физвайди туш. Абурни гьамиша авайди я. ГьакI Туьркиядихъ галазин Россия хьсан алакьайра ава. Умуми экономикадин итижар ава, чна абуроз атомный станция эцигзава, «Турецкий поток» газдин трубади кIвалахзава. Эхиримжи вахтара адан кьвед лагъай линия тухунин ихтилатар куднава. Хьуй! Мумкин я, герек кар я. Миллиардар харжна Россияди и труба туькIуьрда – авайдан килел.

Гила са тIимил логикадин фикирар ийин. Гъа икI миллиардар харжна Россияди «Северный поток – 1», гуьгьуьнлай гьакьван гъарай-эвер, аксивилер аваз «Северный поток-2» туьхкIуьрна. Нетижа? США-дин президент Дж.Байдена лагъана: «Северный потокри кIвалах тавун лазим я». Лагъана – авуна. Ни авунатла чидач лугъуза. Диверсия! Европадин комиссийри кIвалахзава, Россиядин пешекарар, эксперттар чпин объектдал хьанвай авариядал кьабулзавач. Европадин комиссийри вуч лугъудатла виликамаз ашкара я. 2014-йисуз цава ягъай Малазийский самолетдин ахтармишунрин суд мукьвара (муьжуьд йисалай) жеда лугъузвай ван гила малум хьанва. Сербиядин Президент А.Вучича ачухдиз лагъанва: «Северный потокда» диверсия (хьиткьинар) авуна Европадин гьил авайди вирибуруз малум я, анжах вири север кIевна лал я.

Турецкий потокдани (газдин турба) диверсиядин амалар ийиз кIан хьанай, гьелелиг алакьнавач. Хатасузвал садавайни замин гуз жедач. ТуьхкIуьрна Россияди кьвед лагъай линияни. Туьркверин президент газдин еке хабдин (запасрин) иеси жезва. Гъавилий Эрдоганак тадини ква лугъуза, фад эгечIун истемишзава. Газ Россиядинди, иеси Эрдоган. Ам гъавурдик квай амалдар политик, гьамиша вичин итижар хуьзвай лидер я. РикIел хкин – Туьркия НАТО-дин член я. Кье Эрдоган Россиядихъ галаз саки дуствиле, кьве терефдинни итижар патал мягкем экономический алакьайра ава. Дуьньяда вири дегиш жезвайди я, пака

ада вуч лугъудатла, вуч ийидатла садавайни лугъуз жезвач. Гъа инани сад садаз текъ-везвай геополитический итижар хейлин ава. Тарихдизни са вил хьивин хъайитла аквазва, Россиядинни Туьркиядин арада хейлин дявээр хьанвайди я, гъа дявейрин себебар санизни фенвайди туш. Тарихдихъни тикрар хъижедай хесетар авайди я. Гъавилий Россияди вири рекьерай вири краар яргъаз килигна гъар са кам мукьаятвилелди кьачуна кIанда, кьенин крари, гьерекатри несилриз вуч тадайтла, гьихьтин таьсирдатла гьамиша фикирда жен.

Россия тарихда гьамиша хатадикни гьужумдик кваз хьанва, гъа гьужум, гьезблудвал кьени я дегиш, я зайиф хьанвач. США вичин планар, фикирар кьилиз акъат тийизвайвилей мадни ажугълу ва пехьи хьанва, а уьлкведин президент Байден хак акъатна чарадан сала гьатнавай лам хьиз ава, кIур гуз вири тергзава, международный алакьаяр чуькIурнава, дуьньяда еке секинсузвал тунва. Европа михьиз чкIанва, суверенитет квахьна хейлин уьлквейар чеб чпиз ухшамис амач, я са адекватный (гъавурдик квай) политик, лидер амач, гзаф уьлквейар США-дин вассалриз элкьвена, кьилера авай руководителар клоунризни лилипутриз ухшамис хьана, США-дин буйругъдал кьуьлзавай карикатурный персонажар хьиз ава. Кье гъа и публикадин гьиле дуьньядин кьисмет гьатнава, абурун жавабдарсуз, фатгьумсуз гьерекатри дуьньядин дяве арадал гъун мумкин я. И гьакьикъат абурвай садавайни кьатIуз жезвач. Гъа им виридалай хаталу кар я.

Украинада физвай махсус операция давам жезва, ам кьадарсуз яргъал фенва, ам махсус операциядин сергъятрай акъатнава, адан масштаб, майданар, статусни кваз дегиш хьанва, Западдин чалишмишвилералди ам эхир малум тушир НАТО-динни Россиядин дяведиз элкьвена. Ашкара хьанвайвал, НАТО и дяведиз фадлай (2014-йисалай) ва бегьемдиз гъазурвилера авай. Чи кьецепатан разведкади и кар ферсузвал (хийирсузвал) кьалурна вахтунда кьатIанвач. США-дилай эгечIна вири Западдин военный потенциал (кьуватар) дяведин женгера иштиракиз ава. Киевда ацукьнавай иудадилай эгечIна Западдин бязи военный ястребри (кьузгъунри) ядерный яракъ ишлемишуникай ихтилатар куднава, и локальный конфликт (чуьруьк) Дуьньядин пуд лагъай, гила ядерный дяведиз элкьуьриз гъазур хьанва. Им гзаф хаталу кар я, Западдин гзаф политикриз ядерный дяведин нетижаяр гьич фикирдизни гьидай акъул авач. Чи са журналистди лагъайвал, абур «политический животныйриз» элкьвена.

Дяве яргъал фенва, ам давам хуьникай Россиядиз хаталувилелай гьейри еке зияни ава. Ам акъалтIарна кIанда, анжах гъалибвилел. Са компромиссни герек авач. Ара-бир пайда жезвай пауза, перемирие герек я лугъузвай ихтилатар Россиядиз эсиллагъ лазимвал авачир хаталубур я. Западди перемирие, шаксуз, Россиядиз акси яз ишлемишда, ам алдатмишда. Са шумудра хьанвай крар я. Са перемириени! Куьтягъ тавунвай дяведин цIелхемри фадгеж ялав арадал хкида. Россиядин дявейрин тарихда тактикадин ва стратегиядин гзаф чешнеяр ава. Къуват ва тежриба ишлемишна Украинада са Сталинградский котел (330 агъзур есир), Курскдинни Орелдин гьалкьа ва я Берлиндин операция Рейхстагдал акIурай пайдахни галаз – тикрар хъайитла, дяведихъ эхирни жеда, нетижани. Западди анжах къуватдиз гьуьрметзавайди я. Лацу элжекар (перчатки) алаз дявээр тухузвайди туш. Кьилдин расчатар, нацистрин базаяр, яракьрин складар, энергосистемадин объектар ва кьурулушар тергун герек я, абур дяве куьтягъдач, анжах яргъал ракъурда. Им Россиядиз эсиллагъ виже кьезвач. Киевдилай эгечIна чIехи стратегический шегьеррал «Сарматдин» дережадин залпар – ракетаар ачухнайтла, Киевни секин жедай, Западни. Гъа са вахтунда ядерный провокациядиз жаваб гуз гьамиша кьакьан гъазурвиле жен!

Акциядин сергытра аваз

М.НАРИМАНОВ

И мукьва «Ахцегь район» МР-дин кылин везифаир вахтуналди тамамарзавайди тир Вадим Агъасиева «Мураддин елка» Вирироссиядин мергьяматлувилин акцияда иштиракна. Ада вичин 12 йис тир Мадина Магъсудовадин цийи йисан мурад кылиз акъудна. Набут тир и рушахь пишкеш яз смартфондин иеси жедай мурад авай. Адан мурад кхьенвай шарик суьгьурдин елкадик кутуна. Аникай ам «Ахцегь район» МР-дин кылин Врио Вадим Агъасиева

хкудна. Ам реабилитационный Центрдин векилрихь галаз санал Магъсудоврин квализ фена. Чкадал В.Агъасиева Мадинадиз алуькьзавай цийи йис мубаракна ва адаз хиве кьур смарт-

гьакИни райондин руководство абуруз мумкин тир куьмек гуз гьазур тирди лагъана. Къейдин, «Мураддин елка» Вирироссиядин акция гьар йисуз кыле тухузвай мергьяматлувилин серенжем я. Адан сергытра аваз инсанри чпиз игьтияж авайбуруз пишкешар гузва ва абурун мурад тамамарзава.

«Сад тир Россия» партияди «Мураддин елка» мергьяматлувилин акция кыле тухуз са шумуд

йис я. Ада и партиядин членри, терефдарри ва вири депутатри иштиракзава. ИкИ, Ахцегьрин хуьре яшамиш жезвай са гьвечИ рушан – Лиана Абдулазизовадин мурад РД-дин Халкъдин Собрани-

фонни канцелярский шейэр пишкешна. И вахтунда Мадинадин стхани вахни рикелай ракъурнач. Абурузни цийи йисан пишкешар гана. Раймуниципалитетдин кылин Врио В.Агъасиева и хизандин вилик акъвазнавай месэлайрикай ва игьтияжрикай хабар кьуна. Ада

дин депутат Мегьамед Алиханова тамамарна. Ада и аяллиз смартфон пишкешна. Идалайни гьейри, депутатди Лианадал квалеле кыл члугуна ва и рушахьни адан мукьва-кылийрихь чандин мягкем сагъвал, уьмуьрдин хушбахтвал хьун вичин мурад тирди лагъана.

Цин провод тухвана

И йикъара Ахцегьрин хуьре, Мукьтадир Айдинбегован тIварунихь галай куьчеда тарихда сифте яз цин провод тухвана. Адан яргъивили са километрни 900 метр тешкилна. Им райцентрдин къадим куьчейрикай садан агъалияр патал цийи йисан суварин хъсан савкъат хъана. «Муниципалитетдин руководстводик кваз еке кIвалах кыле тухванва. Адан нетижада къейднавай куьчедин агъалийрин кIвалера садрани тахъай яд пайда хъанва. Райондин руководстводин адресдиз гзаф

къадар чухсагъулвили келимаяр къевезва. Йисандавай-йисуз ада агъалийрин къулай уьмуьр таъминарун патал вичелай аслу вири крар ийизва. Идалди район аваданламишунин рекъай кIвалахар куьтягъ жезвач. Муниципалитетдин руководстводин нубатда райондин цIудралди маса куьчярни ава. Абур гьибур ятIа, чна къведай материалра суьгьбетда», – лугъузва райондин администрациядин пресс-къуллугъдин малуматда.

Къазалийрин ГЪАСАН, Хуьруьгрин хуьр

Ша хуьн, дустар, девлет чIалан

«Лезги газет», «Цийи дунья», Агакъайла жуван кIвализ, Ачух жеда вири дунья, Мурад кылиз акъатай хьиз.

Лапу къве лиф, чIулав кIуфар, КIелда вуна ширин гафар. Гагъ къуьд жеда, гагъни гатфар, Камалдин чаз гуда тарсар.

Берекат я лезги чилин,

Ам ем я чи лезги руьгъдин, ТагайтIани куьне заз кьин, ЧIал пайдах я лезги кимин.

Чи дамах чна усал тийин, Дидедин чIал чилел тебин, Веси тир чаз чи бубайрин, Вине кьуна кIевелай хуьн.

Ша хуьн, дустар, девлет чIалан, Лезги мани, лезги макъам, Дуьньядин лап гьулгьул макъам, ЧIал хуьз вилик вегъин са кам.

Ша цийи йис

Агъ цийи йис, пагъ цийи йис, Вун атунал шад я михьиз. Руьгъ гьазур я вун къабулиз, Умудар гузвай риклериз.

Дегиш туштIан чи календарь, Амач къе вахъ куьгъне гуьнар. Авай вахъни зурба вахтар, Дуьньяни кваз ийиз зурзар.

Гьикъван лагъайтIани гафар, Вун галачиз къведач гатфар. Лугъун за кьез валлагъ, дустар,

Шад кар я ам – атун сувар.

Вун къабулзава гьар жуьре, Ихътинбур я вахтарни къе. Ислягъвал хъуй гьар са кIвале, Шадвал хъурай гьардан рикIе.

Чи ватандин четин макъам, Алахъзавай тергиз душман. Ша цийи йис, ша цийи йис, Дуьньядал на ислягъвал гьиз.

Ислягъвал хъуй, садвал хъурай, Мехъер, межлис шадвал хъурай. Чи умудар кыле тухуз, Цийи йис вахъ паквал хъурай!

ЦИЙИ ЙИСАН СТОЛДИХЪ

Гьемдуллагъ БАБАЕВ, «Бубадин веси» ктабдай

Цийи йисан гьуьрметдай ачухнавай столдихъ ацукьнавай мугьманрихь галаз са рюмка ички хъвайидалай гуьгьуьниз Алидин гуьгьуьлар акваз-акваз ачух хъана. Сифте ада вичин къвалавай столдихъ ацукьнавай вад йисаз акъатнавай вичин хва Селим къалурна, адан тариф ийиз эгечIа.

– Гзаф зарафатчи аял я зи хва. Са аламатдин гафар адай акъатда, мад за кьез вуч лугъун, гьич са ктабдани авачир. Валлагъ стхаяр, адакай тIвар-ван авай артист, комик жедай хьгинди я. Куьн зи чIалахъ тушни? Ахпа ам вичин хчихъ элкъвена. Селим, – лагъана ада, – вун кисна ацукьмир, са ихтилат ая, рахух!

– Я буба, зун вуч рахада? – лагъана Селима.

– Цийи йисан шадлухдай халуьриз са къуьл хъайитIани ая!

– Чан буба, заз регъуь я, – лагъана хци.

– Вучиз ваз регъуь я? – Чехи халуьр алай чкадал кисна ацукъайла хъсан жедач. Чан бубадин, са къаравили ахъай ая, халуьриз са шадвал це! Селим кисна, кьил агъузна акъвазда. Яда, вав тушни, рахух тIун, – зур гана бубади.

– Я буба, аламатдин итим я вун, зун вуч рахада?

– Я Али, аял секин тур, вичиз ашкъи атайла рахурай, – лагъана мугьманрикай сад тир Юсуфа.

Столдихъ ацукьнавай мугьманри пуд лагъай, къуд лагъай рюмкаярни хъвана. Абурухъ галаз Алини тIамадиз акъатна, ам мад вичин хцел гьавалат жеда. – Чан бубадин, садазни хъел текъведай ихтилат ая! Ичкидикай са мисал хъайитIани гъваш! – лагъана бубади.

– Ички анжах ламра хъвана кIанзавай затI я, – лагъана чIал акъатна гададай.

– Яъ, ламра! – тажуб хъана буба.

– Эхъ ламра! Лаш галачиз лам вуч авуртIани дуьз рекъай фидач. Хъванвай итими гьакI я, буба чан. Ваз хъел къвемир, ваз лугъузвай гафар туш.

Хъванвай касдин ийир-тийир, фир-тефир чка квахъда, лугъурталгъур гафни жагъин техйиз амукьда.

– Кьез ван хъанани, гьуьрметлу стхаяр?! И къей хци Цийи йисан столдихъ заз авур къаравили?!...

– И рюмка чна ви хцин сагъ-лугъдай хъвада, – лагъана мугьманри...

ИНФОРМАЦИЯ РЕКЪЕМАР АГЪЗУР МАНАТРАЛДИ КЪАЛУРНАВА

2022-йисан 29-декабрдиз «Хинерин хуьр» СП-дин депутатрин Собраниедин СД-39-А-нумрадин заседание кыле фена. Анал агъадихъ галай месэладиз килигна:

1. 2023-йис патал «Хинерин хуьр» СП-дин бюджетдин гьакъиндай.

Заседанидал 2023-йис патал «Хинерин хуьр» СП-дин бюджет къабулна.

Бюджетдик кутунвай доходар:

чили́н налог – 131,8 физический ксарин эменнидал вегъизвай налог – 8,5 физический ксарин доходрал вегъизвай налог – 38,3 сад тир хуьруьн майишатдин налог – 12,5 налогринбур тушир доходар – 95,2 дотация – 3627,2 Доходар вири саналди – 3913,2 Харжияр: Идара ийидай аппарат 001.0104.8830020000 121 – мажиб – 1533,8 129 – мажибдин начисление – 463,2 244 – электроэнергия – 10,0

244 – шейэр къачуниз ийизвай харжияр – 40,0 244 – маса харжияр – 60,0 идара ийидай аппаратдиз вири саналди – 2107,0 М К У К « К Д Ц » 08012020100590540 мажиб – 1027,9 мажибдин начисление – 310,4 культурадай вири саналди – 1338,3 ЖКХ 05039980051001244 – 468,2 ВУС 00102039980051180121) мажиб – 96 00102039980051180129) мажибдин начисление – 29 00102039980051180244) маса

харжияр – 16 ВУС-дай вири саналди – 141 Аппаратдин ва КДЦ-дин (культура) штатдин расписание тестикъарин.

2022-йисан бюджет тамамарунал гуьзчивал тухун «Хинерин хуьр» СП-дин депутатрин Собраниедин бюджетдин ва налогрин рекъай комиссиядал тапшурмишин.

Хинерин хуьруьн депутатрин Собраниедин председатель Л.М.ПАШАЕВ

Депутатрин Собраниедин секретарь Р.К.МУХТАРОВ

Волейболдай райондин дигьеглийрин хкъягъай командида ва адан тренер Н.Муталибова Рафик Абакароваз пара кIани руш

ЗАРИНА

вахтсуздаказ кечмиш хьунихъ галаз алакьалу яз, дериндай хажалат чIугуналди, башсагъ-лугъвал гузва. Рагъмет хъурай вичиз!

Цийи дунья (Новый мир) Учредитель: Администрация Ахтынского района Республики Дагестан Главный редактор Д.Ш.ШЕРИФАЛИЕВ

Газета перерегистрирована Управлением федеральной службы по надзору в сфере связи, информационных технологий и массовых коммуникаций по РД 22 января 2019 г. Регистрационный номер ПИ № ТУ 05-00401. Позиция редакции может не совпадать с точкой зрения авторов, которые несут ответственность за достоверность и объективность предоставленных для публикации материалов. Рукописи не рецензируются и не возвращаются. При перепечатке ссылка на «Новый мир» обязательна.

Адрес редакции и издателя: 368730, РД, Ахтынский район, с. Ахты, ул.Герейханова, д.33. Телефон главного редактора 8(988)-654-59-49 Электронная почта газеты: newworld1928@mail.ru

ИНДЕКС 63312 Газета «Новый мир» отпечатана в ООО «Типография-М» по адресу: г.Дербент, ул.С.Курбанова, 25. Электронная версия газеты на сайте www.akhty.ru По вопросам качества печати обращаться в типографию ООО «Типография-М». Время подписания в печать по графику 14.00. Подписано в печать 14:00 Газета выходит 52 раза в год. Тираж 1480 экз. Заказ №